ИЮНЬ 21
Среда
1939 он
№ 140 (2780)
Сэн 10 мунгэ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

TEMESELEI BA ILALTANUUDAI BOLЬŞEVIIG TRADIICANUUD

Manai socialiis exe oron bolol xysenyydeigee ba aldar soingoo halbaraltada, delxei dee jalaran baina. Ende, socialis orondo, azalşa xyntyrelteei hanaaşalganuudanь bejeylegdee: kapitaliis stroi, xyөөrөө bololgiin ba daralalgiin zilm ygeixegdee, socialiizmiin roi baiguulagdaa, Leenin—aalinai paartiiin xytelberi do, soveed oron bolbol uragşaa, ommuniizmiin xysed ilaltada ozo jabana.

Manai arad xadaa tereeniiji altahaa ilaltada abaaşaza jabag bolьşeviig paartiiiji toirozo, nen sexeer zagsanxai. Soveed obşçestvodo, xydelmerişedei, riaaşadai, intelligeenciin axayygei xani barisaa bejelyylegeę. Soveed aradai xelbereşeyi moraalьna-politiiçeske jeinstvo xadaa ilalta tyges, xyelgegşe aguujixe xysen myn. Soveed oron bolbol miirei lөө posleedovatelьneer tesene. Zygөөr, kapitaliis xyeelelgede baixa zuuraa, tere adaa өөrlingөө zebsegte xynyydiiji bexizyylxe tuxai eşe susarşagyi anxaraxa baai baina. Өөrlingөө zergenyyd exe oronolgoo xeden zuun langan ynensexe xybyydtei, eel tyryy vojeenne teexnikeer bseglegdehen, xysen tyges aan Aarmi bolbol manai paarar xymyyzyylegdehen, Leen ba Staalinaar xatuuzuulaghan, bodoto aradai Aarmi yn.

Xydelmerişed ba tariaaşad adaa socialiizmiin tylөө bailanuudta şuhajaa demil adagyi geze mederexedee, soed patrioduud bajasadag ina. Bidener xadaa manai soaliis exe oronoi yngerehen jevoi sagiijinь, istooriiinь alr soloto xuudahanuudiiji xynlen ugtadag bainabdi.

20 garan zilei urda tee, Anntiin imperialiistnuud bolbol veed zasagta esergyy vojeen interveenciiji exilee hen. terveentnyydte өөhediigөө daldazarxihan caarska genealnuud: Kolçaag, Deniikin, deeniç gegşed alişji talahaa rieelhen baigaa. Petrograadta btolon orozo, Ulaan Aarmiiin xaramziiji zyyn froonthoo luulxa gehen zoriigo xadaa uun-xoino kontrrevoliyyciiji goilozo baihan generaal Jyeniçte interveentnyydeer daalgdahan baigaa.

Iydeeniç bolbol tere sagaiar nileed jixe xysenyydiiji etrograad teeşe jabuulhan jym. ito, sagaan koorpusai çaastьudai glaavna soxiltiin raindo, nege yjede, ulaanarijec byxende protiivnigai soldaaduud xyrtedeg boloo n. Interveentnyydeer elbeer tedxegdeze baihan sagaan egyydei zebsegzelgenь, ulaan astьnuudai zebsegzelgeheenь emze baigaa: hyyleerenь e zilei namar Jydeeniçiin xodoxi dobtolgiiji zailuulxadaa, aan-Aarmi bolbol Petrograad dar 9 broneviigyyd ba 4 saoliooduudtai baihan jym. Oroiol 20 zilei urda tee tiime igaa belei.

Soveed oronoi daisad xadaa hediingөө vojeenne teexnihee baga bişeer, şpionaazlin, agovornuudai, izmeenлin, diersinyydei, terrioorol xoroto bsegte naidahan baigaa. ioonguud ba diversaantnuud daa Petrograadta oloşorhon m. Şpioonsko „nacionaalьna entr" xadaa froontiin liiniiji mzuulan, sagaan ştaabuudtai isaatai baihan jym. Gadaan gyrenyydei posoolьstvoud bolbol ton amgaigşa, hyidlgiin xydelmeriiin ynexөөr rxainuudanь baigaa: tedene negzexede, zarim negenь buunuud ba pylemiooud baidag hen, xarin çekiistyd xadaa posoolьstvonuudai genheenь, xeterxedee artiliiske buu zebseg olohon ina. Ulaan Aarmiiin tiilde, de tendenь, kulaacka miazyyd bolodog baigaa.

Tiixede, „revoliyycede ylemjixe ajuultai, ylemze jixe tybegtei gazarnuudiiji şileze, nege bojevoi froonthoo nygөөdedenь, Centraalьna Komiteedei elьgeedeg, gansaxan le xyn" (Voroşiilov) baihan nyxer Staalin bolbol Petrograadta komandirovaalagdahan baina. Leeninde ba paartida esergyy temeseze baihan, hezegtei vojeenne specialiistnuudai—Troockiiin tabimalnuudai garnuudhaanь, Petrograadai oboroonlin xytelberiiiji nyxer Staalin buliaan abhan baina. Nyxer Staalin xadaa xatuu garaaraa, goorodto zuramiiiji baiguulaa hen.

Nyxer Staalin bolbol xatuu garaaraa, aarmidaşji zuramiiji baiguulaa hen. Kommuniistnuud mobilizovaalagdaza, ulaanarmeiska çaastьnuudta oruulagdaa hen. Tedener xadaa bulad discipliiniiji, ilalta teeşe durazorigiiji asarhan jym. Aarmida, paartiiin xytelberiixii roolь bolbol daisaniiji butasoxixo şiidxexii ysloovinuudai negeniinь baihan jym.

Petrograadai xydelmerişedei otriaaduudanь froontdo oşoo. Byxii busad aarminuudhaa, Ulaan Aarmiiiji ilgadag, onso ilgaanь: azalşadai ton yrgen maassanuudtai tahaldaşagyi, organiiçeska terenei barisaanь, soveed aradai ba terenei zebsegte xysenyydei dotoodiin gynzegii jediinstvonь byxii xysөөrөө demonstriirovalagdahan baina.

Nyxer Staalin bolbol xydelmerişen maassanuudiiji şpionaaztai temeselde xabaaduulhan jym. Tiildexi ba armeiska ştaabuuddaxi şpioonsko uurxainuudiiji xairagamgyigөөr ygeixelgede orogdohon baigaa. Soveed arad xadaa tede zilnyydte, şpioonguudta eseryy temeselde tyryyşiingee xatuuzaliiji abaa hen.

Tiixede, proletaarska revoliyyciin sesen mergen strateeg bolbol grazdaanska dainai istooriido egeel tolotomo xuudahanuudai negiiji bişehen, saxilgaan şanga soxisiiji, miateeznigyydte esergyy organizovaalhan baina.

„Kraasna goorkiiji" abhanaigaa hyyleer, nyxer Staalinai, Leeninde xandahan telegraamma xadaa revoliyyciin ton gaixamşag dokymeentnyydei negeniinь myn.

Mynөө yjede, bolьşeviig ideinyydei dyyxeer, Leenin, Staalinai ideinyydei dyyxeer xymyyzyylegdehen soveed arad xadaa өөrlingөө dundahaa, promiişlnostiiin ba xydөө azaxiin xeden miangaad staxaanovcuudiiji debzyylee. Partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyyd bolbol nauukada novaatornuud bolno, tereenei xuuşarhan polozeeninyydiiji ebdene, tereeniiji uragşanь debzyylne.

Petrograad şadarxi baildaanuudhaa xoişo 20 zil yngerөө. Zygөөr, ede istoriiçeska baildaanuud xadaa aradai durasxaldanь xezeedeşji martagdaxagyi. Soveed oronoi daisad bolbol yngerhen baildaanuudai yrooguud tuxai hanag le.

Mynөө, manai exe oron, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aaarmi ba Uhan - Seregei Ulaan Flood xadaa soveed nangin gazarta oroxiiji hedehen interveentyydiiji butasoxihon, 1919 onoixitoi zişeelşegyi xysetei, şadaltai bolonxoi. Bidener bolbol өөhediingөө jireedyi sagiiji xyxiyygeer, naidamtaigaar xaranabdi, uşaranь, soveed aradai tyryy zergedenь, Leenin—Staalinai paarti baina, uşaranь, Cariicenai şadar, Peermiiin şadar, Petrograadai şadar, urda froontdo sagaangvardeicyydei ba interveentnyydei polçiişçanuudiiji butasoxihon, proletaarska revoliyyciin aguujixe strateeg bolbol bideneriiji ilaltahaa ilaltada abaaşana. Manai exe oronoi ilagdaşagyinь zaloog, kommuniizmiin amzaltanuudai saaşadaxi zaloogonь—staalinska xytelberide baina.

(„PRAAVDIIN" TYRYY BIŞEGHEE)

Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

Tyryyşyylei iniciatiivijji tolgoilnogyi

Aguujixe Soveed oronoi tyryy traktoriistkanuudai uriaagaar, BLKSM-ei CK, SSSR-ei Narkomzeem ba Narkomsovxooz bolbol 1939 on soo yiledberiheenь tahalduulangyigөөr 100 miangan exener-traktoriistkanuudiiji beledxexe tuxai togtool gargahan baina. Eneentei daşaramduulan gargahan өөhediingөө togtool soo, BLKSM-ei B.-M. Obkoom ba BMASSR-ei Narkomzeem xadaa maassova-oilguulalgiin xydelmeriiji yrgenөөr delgeryylze, respyyblike dotoroo ene zilde 500 exener-traktoriistkanuudiiji beledxexe geze komsomooloi aikoomuudiiji, aimagai gazartariaalangai tahaguudiiji, MTS-uudiiji ujalgalhan baigaa.

Teed, tere togtoolol garhanhaa xoişo xedii yni sagai yngerhenşji haanь, ene togtool Zediin aimagta praaktika deeree bejelyylegdenegyi.

Zişeelxede, Yşөөtein MTS xadaa 23 exener-traktoriistkanuudiiji yiledberiheenь tahalduulangyigөөr beledxexe johotoi aad, mynөө oroidoo 10 xynyydiiji hurgaza baina. Eneenei şaltagaaniinь jyyb gexede, xamagai tyryyn MTS-iin direektoriiji politiiçeske talaar orologşo nyx. Xogoojev bolbol eneenei udxaşanariiji kolxoozniguudai ba MTS-iin xydelmerişedei dunda yrgenөөr oilguulza şadaagyi baina. Leeninei neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Şvecoov, Kalandaraşviliiin neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Koloodin gegşed kommuniistnuudaa kyyrsde elьgexiiji erid arsahan bainad.

Gadna, Sagaan-Uhanai MTS-iin razjezdnoi mexaanig, komsomoolec nyx. Sungraapovai iniciatiivaar, 10 xynyydei kyyrs organizovaalagdahan baigaa. Tere kyyrs 10 garan zaniaati jabuulhan ba kyrsaantnuudanь aixabtar aktiivnaar huralsaza baihan baina. Iigeze baixadanь, „Socialiizm" kolxoozoi komsomoolьsko-polevoodçesko brigaadiin brigadiir—komsomoolec nyx. Danzuurov gegşe xeneişji zybşөөrelgyigөөr edeeniiji taraaza, ondoo xydelmeride elьgeezerxihen baina.

Eneen tuxai MTS-iin direekce, MTS-iin ba „Socialiizm" kolxoozoi dergedexi partiiina, komsomoolьsko organizaacanuud ba kolxoozoi pravleeni xedii hain medeze baibaş haa, nyx. Sungraapovai iniciatiiviiji demzelgiin xemzeenyydiiji abnagyi. Myn tereşelen, BLKSM-ei Zediin aikoom ba AZO bolbol eneeniiji tolgoilnogyi.

C. Zimbeejev.

ENERGIIÇNE XEMZEENYYD ERIGDENE

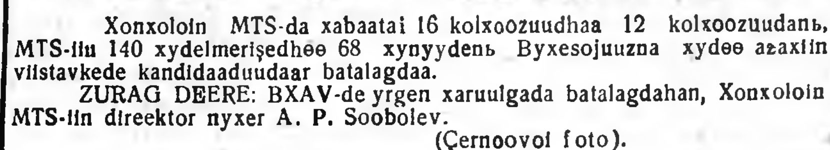
M.-Şiber (Telefoonoor abtaba). Mynөө, aimag dotor paar xaxalalgiin plaan 71,7 proc. dyyrgegdebe. Aimagai tyryy kolxoozuud (XVII partsjeezdiin neremzete, „Politotdeel", „Leeninei zam" g.m.) paar beledxelgiingee xydelmerinyydiiji yni dyyrgee.

Gebeş, ede kolxoozuudtai adli ysloovido baigaad, paar beledxelgiiji udaaruulza baihan kolxoozuud bii. Eneende, plaanaa oroidoo 34 proc. dyyrgehen, Zaganai selьsoveedei, „Udaarnig," M.-Şiberei selьsoveedei, Voroşiilovoi neremzete (tyryylegşenь nyx. Moskaajev) kolxoozuud toologdono.

Ene xadaa tus kolxoozuudai xytelberilegşedei muugaar xydelmerilhenhөө, kolxoozniguudaigaa xysiiji xysedөөr organizovaalaagyihөө bolno. Maşiina-traaktorna paarkanь myn ie xangaltagyigөөr xydelmeriine. MTS-iin nyydei masterskoinuudanь kolxoozuudai pooiinuud deere ysөөn xaragdana.

Paar beledxelgiin xydelmerinyydiiji oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula, aimagai organizaacanuudai zyghөө energiiçne, konkreetne xemzeenyyd erigdene.

BUDAZABAI.

Xonxoloin MTS-da xabaatai 16 kolxoozuudhaa 12 kolxoozuudanь, MTS-iin 140 xydelmerişedhөө 68 xynyydenь Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede kandidaaduudaar batalagdaa.

ZURAG DEERE: BXAV-de yrgen xaruulgada batalagdahan, Xonxoloin MTS-iin direektor nyxer A. P. Soobolev.

(Çernoovoi foto).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynciinhee TASS-iin korrespondeentiin medeesehenei johoor)

CENTRAALЬNA XITADTA

Aньxyygei proviinciin baruun urda zygte 7 miangan japooncuudai dobtolgonь partizaanuudaar soxigdoo.

Ijyyniiin 10-da japooncuud bolbol Aньciinei baruun urda 15 kilomeetrte baihan Xyньziapiide, partizaanuudiiji amzaltagyigөөr atakovaalhan baina. Ataakiiji demzeze jabahan japoonsko dyrben samoliooduudai negenь partizaanuudaar soxigdoo.

Aньciin-fyçzoyske şossein xazuugaar japooncuudai jabuulga, Aньciinhaa 30 kilomeetrte, xitaduudaar soxigdoo.

XOITO XITADTA

Şanьdyynei proviincada, ijyyniiin 9-hөө exileed, artiileeritei ba 30 samoliooduudtai 20 miangan japooncuud bolbol partizaanuudai ba xitadai regyliaarna çaastьnuudai garta baihan Menьiin, Işyi, Cziyiçzoy goorododuudta dobtolgo xehen baina. gadna, Aньdynveede, Şanьdyynь ba Cziansyygei proviinciin xile deere japoonsko desaant buulgagdahan baina. Xitad seregyyd bolbol japooncuudta dobtolbo. Manьiiniiin tylөө baildaanda japooncuud bolbol 2 miangan xynyydee aluulba. Işyygei raioondo, koontrataakiin rezylьtaadta, xitaduud bolbol Gegoysçzeeniiji ezelhen ba baruun zyg teişee jabahaar baina. Baildaan yrgelzelhөөr.

Profsojuuzuudai xydelmeriiiji byxii xemzeegeer haizaruulxa

Manai oronoi profsojuuzna organizaacanuud bolbol Leenin-Staalinai paartiiin ynen tuhalagşa myn. Manai profsojuuzuud xadaa kommuniizm baiguulalgiin xeregte ugaa jixe roolьtoi baina.

Profsojuuzna organizaacanuudai byxii xydelmerinyyd xadaa BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin togtoomzonuudai johoor yngergegdexe johotoi. Paartiiin XVIII sjeezd deere, profsojuuzai urdanь tabigdahan zoriigonuud ugaa jixe.

Eneen deerehee, profsojuuzna organizaacanuud bolbol azalşadiiji kommuniis xymyyzyylgiin talaar, SSSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin gurbadugaar tabanzilei plaaniiji dyyrgelgede maassanuudiiji mobilizaacalgiin talaar, azalai discipliiniiji bexizyylxiin, socialiis sorevnovaaniiiji ba staxaanovska xydelөөji yrgedxelgiin talaar, xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei materiaalьna ba kylьtyyrne baidaliiji saaşadanь ulam haizaruulgiin talaar tabigdahan zoriigonuudiiji bejelyylxe ujalgatai.

Byxii profsojuuzna organizaacanuud bolbol paartiiin XVIII sjeezdiin rezoliyyciiji ba BCSPS- ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei xehen doklaad tuşaa togtooliiji xereg deerenь bejelyylxe johotoi baibaşji, zarim profsojuuzna organizaacanuud xadaa ene istoriiçeska togtoomzonuudiiji, mynөө xyrter xysed hainaar realizovaalaagyi baina.

Zişeelxede, Tarbagatain raioondo 400 çleentei profsojuuzna 13 organizaacanuud bii aad, edenei miil 5 organizaacanuudanь oroidoo 138 xynei xabaadalgataigaar, BCSPS-ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei xehen doklaadtai taniisahan baina. Busad çleengyydei olonxinь BCSPS-ei VIII pleenymei togtooliiji medexegyi bainad.

Myn politprosveedei xydelmerişedei sojuuzai (tyryylegşenь nyx. Meelьnikov) çleengyyd bolbol BKP(b)-ein raikoomoi ba partkabinieedei xydelmerişed baihan bolboşji, VIII pleenymei togtooltoi mynөө xyrter xysed taniisaagyi baina.

Tereşelen, MTS -ei profsojuuzna organizaaca xadaa (tyryylegşenь nyx. Çebyynin) BCSPS-ei VIII pleenymei togtooliiji ba profsojuuzna oorganuudiiji hungaxa tuxai instryykciiji medexegyi baihan deerehee, otçoodno-hungaltiingaa suglaa xeze şadaagyi. Myn çleengyydiinь suglaandaa xysed jireegyi (54 xynhee miil 18 xyn jirebeşji, xeden minuutaar geegdehen bainad). Tus MTS-ei partiiina organizaaciin sekretaarь nyxer Kyşnarioov bolbol profsojuuzna organizaaciin xydelmeriiiji haizaruulxiin tuxai negeşji hanalaa tabidaggyi ba profsojuuzai xydelmeriiiji tooxogyi jabadal gargadag baixa jym.

Gyrenei yçrezdeeniiin xyd elmerişedei sojuuzai tyryyleşiin orologşo nyx. Grydiinin bolbol xydelmeriөө ton muugaar tabihan ba hungaltada jamarşji beledxelgyi baixahaa gadna, xydelmeri xexe ton sylөөgyib geze xariuusadag baina. Ene mete, xydelmeriөө muugaar tabihan ba hungaltadaa serьjoozno bişeer xandadag profsojuuzna organizaacanuud Tarbagatain raioondo olon.

Gadna, yiledberi deere azalai discipliine haizaruulxa, socialiis sorevnovaani ba staxaanovska xydelөөji yrgenөөr delgeryylxe, BKP(b)-ei XVIII sjeezdiin materiaaliiji şudalxa, oboroonno xydelmeriiiji udaridaxa ba çleengyydeigee dunda bişeg baga medexe ba medexegyiji likvidaacalxa g. m. şuxala xydelmerinyydiiji, zarim profsojuuzna organizaacanuud byri xytelberiideggyi baina (politprosveedei xydelmerişedei sojuuz, MTS-ei xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei, Finbaankiin xydelmerişedei ba busad sojuuzuud).

Zişeelxede, exin ba dunda hurguuliiin bagşanarai sojuuz (tyryylegşenь nyx. Şarfyytov) xadaa ton xangaltagyigөөr xydelmeriine, nyxer Şarfyytov bolbol BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin materiaal iji xediiş xynei şudalza baiiiiji medenegyi.

Zygөөr, BCSPS-ei VIII pleenymei togtooltoi haitar t[illegible] ilsahan ba hungaltadaa beledxelei xydelmeri jabuulhan organizaacanuud bii. Xelxiee xolboonoi xydelmerişedei sojuuz (mestkoomoinь tyryylegşe nyx. Novoloodcki) bolbol BCSPS-ei VIII pleenym deere nyxer Şveernigei ba Nikolaajevaagai xehen doklaaduudiiji, pleenymei togtoolnuudiiji ba hungaltiin tuxai instryykciiji, organizaaciingaa dunda 2 daxin tabiza xelseed, ene istoriiçeska togtoolnuudiiji praktiiçeska bejelyylxiin tylөө, çleengyydeigee dunda socialiis sorevnovaani yrgenөөr delgeryylhen ba socialiis ujalganuudiiji abhan baigaa.

Mynөө, abhan ujalganuudaa praktiiçeska dyyrgeze baina. 34 xynhee 12 staxaanovcuud ba 6 udaarniguudtai. Grigoorьjeva Anna, Grigoorьjeva Tatьjaana, Kitaajeva A., Masiikoova, Geraasimov ba busad.

Byxii profsojuuzna organizaacanuud bolbol profsojuuzna oorganuudai mynөө yngergegdeze ba yngergegdexөө baigaa huugaltada ton serьjooznoor xandaza, paartiiin XVIII sjeezdiin ba BCSPS-ei VIII pleenymei togtoomzonuudai johoor, xydelmeriөө yndehөөrenь şinelen tabixa ba profsojuuzna oorganuudai hungaltada beledxelgiin xydelmeriiiji hainaar jabuulxa ujalgatai.

BKP(b)-ein raikoom ba partiiina exin organizaacanuud bolbol profsojuuzna organizaacanuudai xydelmeridenь tuhalamza ygexe ba udaridaxa johotoi.

P. Şevşeenko.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ обороныи музейе 345 мянган хvн хараба

Июниин 6-да, Сталинград городой ажалшад хадаа нvхэр Сталинай Царицында ерэhэнhээ хойшо 21 жэл болhоной ойе тэмдэглэбэ. Вороповай районой станицы-историческэ байлдаанай болhон газар тээшэ мянганhаа дээшэ экскурсантнууд ошоо. Тэндэ, hvvлэй гурбан vдэрэй торшо соо 4 мянга шахуу хvн ошоhон байна.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ, обороныи Музейдэ энэ vдэрнvvдтэ хvнvvдэй орологнь угаа олон болоо. Музей организовалагдаhаар оройдоо 2 жэл 5 hара болоо. Тэрээндэ, энэ болзор соо 345 мянган хvн орожо хараа, мvн 100 мянган хvнvvдэй хабаадалгатай 3 мянган экскурсэнvvд организовалагдаhан байна.

Советскэ Союзай элдэб городуудhаа ерэhэн экскурсантнууд угаа олон. Мvнөө, элдэб организацинуудhаа 10000-hаа дээшэ экскурсантнуудай мэдvvлгэнvvд Музейдэ ороод байна. Мянга табан зуун москвичvvдэй, баhал тэды хvнvvдэй Горькоhоо, Харьковhаа 600 хvнэй ба Ворошиловградhаа 400 хvнvvдэй ерэхынь хvлээгдэжэ байна.

(Центральна „Правдаhаа")

КРАСНОФЛОТЦУУДАЙ ЗУНАЙ АМАРАЛТА

Июниин 4-дэ, Кронштадта Уhан-Сэрэгэй Флодой культурын ба амаралтын гэр нээгдэбэ. Партийна кабинедэй лекционно зал, тенниснэ карт, танцовальна хаамал павильон гэхэ зэргэнvvд мvнөө жэлдэ байгуулагдаа. Мvнөө, Уhан-Сэрэгэй Флодой истори тушаа ехэ выставка нээлгын бэлэдхэлэй хvдэлмэри ябуулагдажа байна. Улаантугта Балтфлодай частьнууд, фортын ба кораблинуудай эрхим хvдожественно - самодьятельна коллективvvд хадаа хаамал театрта наада гаргана. Vдэшэниинь, газаа кинофильмэнvvдые демонстрировална. Мvнөө зунай vедэ ленинградска эрдэмтэдэй лекцинvvд ба доклаадууд болхо, московско ба ленинградска театрнууд спектаклинуудые харуулха байна. Улаан Аармиин центральна гэрэй театр хадаа июлиhээ эхилжэ, наада харуулха байна. Кронштадска Улаан Флодой гэр хадаа энэ зунай vедэ краснофлотцууд—бойвой ба политическэ бэлэдхэлэй талаар отличнигуудые Москва-Волга канал эльгээлгын экскурс организовалха байна.

(Центральна „Правдаhаа")

KOLXOOZNIGUUD—NYYGŞED

ZAPOROOŻЬJE, ijyyniiin 17 (TASS). Oblastnoi zemotdeelde, Daalьna Vostoog oşoxiin zybşөөrel erehen kolxooznigudai 102 medyylgenyyd orohon baina. „Kolxoozuudai obşçeestvenne gazariiji yrilgehee xamagaalxa xemżeenyyd tuxai" BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliiji zyblen xelsehenei hyyleer, azalai discipliine haizarahan, zarim kolxoozuudta xydelmerişe xysenyydei zarim xubinь sylөөlegdehen baina. Raioonhoo Daalьna Vostoog 19 xynyyd, tedenei dunda kolxoozuudai erxim staxaanovcanuud oşobo.

Staxaanovska xydeløøn bolbol tymer zamai traansportiin komaandna tuşaalnuudta erxim, şadabaritai exenernyydiiji debzyylbe.

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin yyzelei komandiirnuud-exenernyyd (baruun garhaa) P. F. Paankina—otdeelei dezyyrne, M. Ylastiinina—inzeneer, Çymakoova—streeloçnig-staxaanovka.

(Çernoovoi foto).

459 ZNAÇKIISTNUUD

XORI. Aimagai Osoaviaxiimei soveed bolbol 1939 onoi janvaarihaa ijyyniiin negen xyrter xamta 459 znaçkiistnuudiiji beledxeze gargaba. Terenei toodo 363 xyn PVXO-goi, 54 xyn „Voroşiilovske streloogoi" noormiiji tuşaahan baina.

Mynөө yjede, Buriaad-Mongol respyyblikiin 16 zil bolhonoi oido zoriuulan, 5?0 eldeb znaçkiistnuudiiji beledxexe talaar kolxoozniguudai ba intelligeenciin dunda nileed jixe xydelmeri jabuulagdaza baina.

NAMŻIILOV.

Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэ дээрэ арадай творчествые харуулга

Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэ дээрэ Бурят-Монгол арадай творчество харуулагдахань. Эндэ 70 хvнэй составтай художественно самодеятельностиин коллектив—дуушад, музыкантнууд, танцорнууд ба vлигэршэд хабаадалсаха байна. Хабаадагшад хадаа республикынгаа ургалтын ба бурят арадай сэнгэлиг хvхюун ажабайдалай тухайда хэлэхэ байна.

Мvнөө, Москва ошолгын бэлэдхэлэй талаар ехэшэг хvдэлмэри ябуулагдажа байна. Бурят-Монголой бvхы аймагууд хадаа художественно самодеятельностиин коллективvvдые бэлэдхэхэ талаар соревнованида оролсожо, ехэшэг хvдэлмэри ябуулажа байнад. Арадай творчествын республиканска гэр хадаа өөрынгөө инструкторнуудые олон аймагуудта эльгээгээ, эдэнэр болбол ябуулагдажа байгаа хvдэлмэридэнь практическэ туhалха байна.

Республикын хормейстр нvх. Кожин хадаа Селенгын аймагай, Сталинай ба Тельманай нэрэмжэтэ колхозуудта тэдэнэй хvдожественно самодеятельностиие хvдөө ажахын выставкэ дээрэ харуулха бэлэдхэлэй хvдэлмэри ябуулахын тула ошоо.

ПОЛИНА ОСИПЕНКЫН НЭРЭМЖЭТЭ ПОСЕЛОК

Амагуниин эрье шадарай Керби гэжэ поселкын ажалшад болбол „Родина" самоледой экипажые тон халууиаар угтаа hэн. Тэндэ болоhон богонихон митингэ дээрэ хvхюун vгэтэйгөөр советскэ арадуудай инаг—Полина Денисовна Осипенко vгэ хэлэhэн байна. Кербидэ бай хадаа геройнууд-летчицинууд хадаа нvхэр Сталинhаа ба Молотовhоо амаршалга абаа hэн.

Июниин 11-дэ, Кербиин ажалшад хадаа поселкоёо Осипенкын нэрэмжэтэ болгохо гэhэн өөhэдынгөө зууршалгын хангагдаhые баяртайгаар угтаба. Героическэ летчеци Полина Осипенкын нэрэмжэтэ поселок орьёломоор ургана. Нютагайнь „Красна амагунец" колхоз хадаа мvнөө жэлдэ, оронойгоо олон районуудhаа нvvжэ ерэгшэдтэ 100-hаа олон гэрнvvдые барихань, Поселкодонь, РККА-гэй служба дvvргэhэн, краснознаменно тусхай хоёрдугаар Аармиин боецуудай бvлэнэр хододоо ажаhуухаар ерэхэнь.

Staalinska gurbadugaar tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaani

Braag gargalgiiji sym likvidiirovelbe

Ulaan-Ydiin PVRZ-giin şirem şudxaxa ceexiin staxaanovcuud—formovşçiguud, obryyvşçigyyd bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, yiledberiingөө daabarinuudiiji ylyylen dyyrgexe ba braag gargalgiiji sym likvidiirovelxe gexe zergiin, konkreetne ujalganuudiiji abhan baigaa.

Nyxed Mozaajev (formovşçiig), Dorөşeenko (formovşçiig), Tariaaşin (maşiinna formoovkiin formoovşçig), Nyrpeicev (obryyvşçig), Sutpakoov (obryyvşçig), Andreejev (formovşçiig) gegşed yder ydereigөө yiledberiin noormiiji 200-300 proc. dyyrgeze, abhan ujalganuudaa ylyylned.

Dursagdagşa staxaanovcuudai xydelmeriiinь egeel ynetei talanь jyyb gebel, braag gargalgiiji sym likvidiirovelxe, bytөөn gargahan produukcanuudainь şanar xadaa ton hain baina. 1939 onoi exiihenhee xoişo, tedenei xydelmeriidenь negeşji braag yzegdөөgyi baixa jym. Edener xadaa ceexiin maarkiin nere soliin tylөө temesehen, ene ceexiin novaatornuud—staxaanovcuud myn.

Rabdaanov.

STAXAANOVCUUD—UHAN ZAMAIXIDAI POKAZAATELЬNUUD

Selengiin uhan zamai traansportiin sydoremoontno zavoodoi, mexaniiçeske ceexiin tyryy staxaanovcuud bolbol abhan socialiis ujalganuudaa ylyylen dyyrgeze bainad.

Zişeelxede, nyxed Aniisimov (tookarь), Zyybarev (tookarь), Tkaçiyk (frezeroovşçig) gegşed Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, yder byxenelgөө yiledberiin daabarinuudiiji 200 proceenthee dooşo bişe dyyrgexiin ujalganuudiiji abhan baigaa.

Apreelь, mai haranuudta xydelmerilhendeel adaliaar, mynөө, ijyyniiin tyryyşiin xaxad soo bahal ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulba. Nyxer Aniisimov bolbol xaxad harilngaa yiledberiin daabariiji 277 proc., nyxed Zyybarev—309 proc., Tkaçiyk—225 proc. g. m. dyyrgee.

Ede staxaanovcuud xadaa ijyyniiin xojordoxi xaxad soo byri hainaar xydelmerilxөөr, ynder pokazaatelьnuudiiji tuilaxaar naiduulbad. S.

Xojor arteeliiin sorevnovaani

Burmnogopromsojuuzai sisteemiin xoriiin aimagdaxi „Oktiaabriin 20-doxi oi" promarteelь (tyryylegsenь nyx. Şyloonov) bolbol Zagarain aimagai „Kraasna proizvoodstvennik" geze promarteeltei socialiis doogovor batalaza, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsohon baina.

„Oktiaabriin 20-doxi oi" arteelь xadaa mai harilngaa yiledberiin plaaniiji 180 proc. dyyrgeze, hain zişee xaruulba. Mynөө yjede, Zagarain aimagdaxi arteeli tyleөlegşener bolbol Xoriiin aimag oşonxoi. Abhan ujalganuudaa jamaraar dyyrgeze baihanainь tuxai şalgalta, tus xojor arteeli xooronдonь bolzo baina. Ene xadaa tus arteelьnyydei çleengyydeinь aktiivnostiiji deeşelyylze, byri hain pokazaatelьnuudiiji xaruulxiin argabaidaliiji olgono.

IGNAATЬJEV.

Şine parovoozo-baiguulalga

Ulaan-Ydiin PVRZ bolbol „SO" seeriin şine parovooz baiguuldag bolonxoi. Ijyyniiin 9-nei yder gurbadaxi parovoozinь liini deere elьgeegdebe. Ene hara soo, yşөө xojor parovooz baiguulagdaxa baina. 1939 onoi torşodo nileed olon „SO" seeriin şine parovoozuud bytөөn gargagdaxa jym.

Gadna, tus zavood bolbol xelxiee xolboonoi aradai komissaar nyx. Kaganooviçiin daalgahanai johoor, „EM" seeriin parovoozuudiiji şinedxen oboruudovalalgada, myn baha „EM", „SY", „OS" seeriin parovoozuudta uha xalaalgiin apparaadtai teenderiiji zoxioon oboruudovalalgada oroxonь.

Zavoodoinь tyryy xynyyd xadaa nyx. Kaganoviçiin daalgahan daabariiji ynen sexeer dyyrgeze baina. Parovoozosboorno ceexiin naçaalьnig nyx. Kysteenko, parovoozo-mexaniiçeske ceexiin naçaalьnig nyx. Feseenko (ene xydelmeride xozomoi yjede debzyylegdehen), inzeneernyyd nyxed Vladiimirov, Petyxoov gegşed narkoomoigoo daabariiji akkyraatnaar, entyziaazmtaigaar dyyrgened. **B. Angaarov.**

Traaktornuudai bytөөsiiji deeşelyylxe

I. BYRMIISTROV—BMASSR-ei NARKOZEMEEI INŻENEER

Ene zilde, manai respyyblike dotor tariigiin xydelmerinyyd bolbol yngeregşe zileixihee nileed organizoovannoor yngergedөө. Tynxenei, Zakaaminai aimaguud xadaa koolosto tariaanai tariigiiji xydelmeriiin 8-10 ydernyydte dyyrgehen baina. Selengiin, Xonxoloin ba Baga-Kynaliiin MTS-uudai traaktorna paarknuud hainaar xydelmerilөө. Gebeş, byxiidөө respyyblike dotor traaktorna paark bolbol muugaar xydelmerilhen ba muugaar xydelmerilzeşji baina.

Gol xydelmerinyydei yjede, main 1-hee ijyyniiin 1 xyrter, respyyblike dotor ysloovno 15 xysetei traaktor xadaa yderbyri 7,2 gektaar eldyyrilxe noormotoi aad, 2,7 gektaar eldyyrilhen baina.

Tynxenei, Egetiin ba Itanciin MTS-uudai traaktornuud xadaa ydertөө oroidoo 2 gektaar eldyyrilhen ba Sagaan-Uhanai MTS-iin traaktornuud 1,2 gektaar xaxalhan baina.

Sagaan-Uhanai, Tynxenei, Selendyymiin, Xoriiin, Itanciin, Noovo-Briaanskiin ba Yşөөtein MTS-uudai traaktorna paarknuudai muugaar xydelmerilhenei şaltagaanь jyyb? Xamagai tyryyn, traaktornuudainь muugaar remoontlogdohon uşaraar tailbariiza bolxo. Tynxenei MTS-iin (direektorenь nyxer Macyyk) traaktorna paarkiinь 24 proceent, terenei toodo 2 gyseniiçne traaktornuudanь muu remoonttoi baihan deerehee tariigiin xydelmeride xabaadulagdaagyi baina. Çisaaniin MTS-iin 8 „STZ" traaktornuud remoontlogdoogyi ba 3 „ÇTZ" traaktornuud muugaar remoontlogdohon baigaa. Ede traaktornuudanь tariigada xabaadaagyi şaxuu baihan ba mynөөşji xydelmerilengyi baina. Selendyymiin MTS-iin 2 „STZ" traaktornuud muugaar remoontlogdohon uşarhaa xydelmerilengyi. Iimenyyd faaktnuud busadşji MTS-uudta baina.

Traaktornuudai muugaar xydelmerilhenei gol şaltagaanuudai negenь xadaa traaktorna brigaadanuudta azalai buruugaar organizoovaalagdahan jabadal bolno. Olon MTS-uudta (Yşөөtein, Çisaaniin, Tynxenei, Xezengiin ba busad) yderei zuram ba xydelmeriiin reglaament ygei baina. Gadna, Yşөөtein MTS bolbol traktoriistnuudai olon ba hynindөө xydelmerilhen geretei baiba, hynindөө xydelmerilnegyi ba priceepşçigyyd, uha ba goriuuça zөөgşedei sag yrgelziin şţaad ygei baina. Selendyymiin ba Çisaaniin MTS-uud bolbol tariigiin ba paar xaxalalgiingaa plaanuudiiji traktoriistnuudta tanilsuulaagyi baina. Traaktornuudai polivoi staanuud deere zapraavka xedeg jym.

Traaktornuud xysed xereglegdengyi. Mynөө boltor olon MTS-uud bolbol Selendyymiin MTS-iin uçaastkoovo mexaanig nyxer Kovaleevskiiin meetodiiji yrgenөөr delgeryylengyi. Toriiin MTS (direektorenь nyx. Balalaajev) bolbol „Staalinec SG—65" geze şine traaktortaa miil tabankoorpusna plyygiiji şagtagalna, bodoto deeree ene traaktorta gurban iime plyygyd ba bornoinuudiiji şagtagalza bolxo jym; „STZ—NATI" traaktorta 8 koorpusna plyyg şagtagalza bolxo baibaş haanь, 5 koorpusna plyyg şirene. Myn Xerenei MTS-da iimel baina.

Sagaan-Uhanai, Selendyymiin ba Çisaaniin MTS-uudta traaktornuudanь hynindөө xydelmerilnegyi. Gexetei xamta, ede MTS-uudta xabaatai kolxoozuud bolbol traktoriistnuudiiji busad xydelmerinyydte xereglede baixa jym. 1938-39 onuudta Sagaan-Uhanai MTS-iin dergedexi traktoriistnuudai kyyrsde 52 xynyyd huralsahan aad, oroidoo 20 xynyydenь xydelmerilne. Polivoi xydelmerinyydei yjede, olonxi MTS-uud bolbol traktoriistnuudaigaa kvalifikaaciiji deeşelyylxiin tula jamarşji xydelmeri jabuulnagyi. Basagad—traktoriistkanuudta anxaralai bagaar tabigdadag faaktiiji temdeglexe şuxala baina. Sagaan-Uhanai MTS-da 5 basagad traktoriistkanuud priceepşçigyydeer xydelmerilne. Yiledberiihenь tahalduulangyi 500 basagad-traktoriistkanuudiiji beledxexe tuxai BLKSM-ei OK ba BMASSR-ei Narkomzeemei gadiirnuudai xamta MTS-iin ba Tarbagatain MTS-uudhaa busad MTS-uud bejelyylnegyi.

MTS-uudai staarşa mexaaniguud bolbol traaktornuudai profilaktiiçeska remoontdo anxaralaa bagaar tabina. Yşөөtein, Sagaan-Uhanai MTS-uudta (staarşa mexaaniguudanь n. n. Jegoorov ba Typiikin) eliryylegdehen faaktnuud xadaa traaktornuudiiji xereglelgede vaarvarskaar, prestyypneer xandadag tuxainь xelene. Ede MTS-uudai traktoriistnuud bolbol traaktornuudaigaa vozduxooçistiitelьnyydte tohiijinь 2-3 yder xydelmerilhenelgөө hyylde helgedeg baina, agaarainь tryybkiin reziinedegdehen şlaangnuudanь dyrşehen ba tymernyydeer helgegdehen, tohonoinь fiilьtrnyyd regyliaarnaar ugaagdadaggyi, muuxai habatahaa traaktornuudtaa zapraavka xedeg baina. Ene uşarhaanь tus MTS-uudai traaktornuudai podşiipniguudanь sag yrgelze xailadag, porşnevoi gryyppenь bolzorhoo urid eleşedeg ba yderbyri şatuunna podşiipniguudanь podtiaazkada orodog baina.

Traktoriistnuudai dunda politiko-maassova xydelmeri ba socialiis sorevnovaaniiji organizoovaalalga yrgenөөr delgeryylegdeegyi baina. Tynxenei, Xerenei, Çisaaniin, Sagaan-Uhanai ba Yşөөtein MTS-uudai traaktorna vagonçiguud soo, negeşji gazeed ygei baixa jym. Brigaadanuud ba traktoriistnuudai xoorondo, apreeliiin exieer batalagdahan socialiis doogovornuud bolbol mynөө boltor şalgagdaagyi. Traaktorna brigaadanuudai brigadiirnuud xamta MTS-iin xydelmerişedei byxeriin-texniiçeske soveşçaaninuud regyliaarnaar boldoggyi baina. Traaktornuudai normaalьna xydelmeride haad uşaruuldag şaltaguud iime baina.

Zygөөr, manai respyyblike dotor MTS-uudai traaktornuudai xydelmeri xadaa haizaraxagyi, xarin ulam muudaza baina. Xerbee, dunda zişeegeer, main 1-hee 10 xyrter, ysloovno 15-xysetei traaktor byxen 3,3 gektaar eldyyrilhen baigaa haa, hyylei arban xonog soo (ijyyniiin 1-hee 10 xyrter) oroidoo 2,3 gektaar xaxalhan baina. Xerbee, yngeregşe zilde ysloovno 15-xysetei traaktor byxen ijyyniiin 1 xyrter 136 gektaar gazar eldyyrilhen baigaahaa, ene zilde 116 gektaar eldyyrilee.

Ede zaagdahan faaktnuud xadaa ton serьjoozno trevoogo gargana. Alduunuudaa zahaxiin ba traaktornuudai xydelmeriiji haizaruulxiin tula byxil traaktornuudiiji ba busad xysenyydiiji byrin xeregl elge erigdene. Traaktorna brigaadanuudai xydelmeriiin yderei zuram, tedenei xydelelgiin marşruud baiguulxa şuxala ba traaktornuud byxeniiji syydkede 20 çaashaa dooşo bişede xereglexe, traaktorna brigaadanuudai priceepşçigyydei, uha ba goriuuça zөөgşedei sag yrgelziin sostaavai ykompletkovaalxa, tedeniiji jabaaşji helgexegyi xeregtei; traaktornuud xadaa xydelmeriiingөө gazarta, brozdaa soogoo goriuuça ba uha abxa johotoi; nege traaktorai xydelmeriiin raadius bolbol xojor kilomeetrhee deeşe baixa johogyi.

Urdanь traaktornuudta xydelmerilhen kvalificiirovanna traktoriistnuudai kaadrnuudiiji xereglexe; xydelmeriiin jabaza baixa yjede priceepşçigyydei dundahaa traktoriistnuudai şine kaadrnuudiiji urguulxa ba beledxexe xeregtei. Urdanь kyyrsnyydte huralsahan aad, mynөө kolxoozuudtaa gy, ali priceepşçigyydeer xydelmerilze baihan basagadiiji debzyylgede onso anxaralaa tabixa şuxala.

Poliitiko-maassova xydelmeri, socialiis sorevnovaani bolbol azalai discipliiniiji byxezyylgiin, azalai bytөөsiiji deeşelyylgiin ba traaktorna brigaadanuudai xydelmerişedei baira baidal ba amaraltiijinь haizaruulgiin bodoto zebsegenь bolxoor, organizovaalagdaxa johotoi.

Xydelmeriiinь yjede tyryy traktoriistnuudai, staxaanovcuudai oopeduudiiji şinzelelge, tereniiji byxil traktoriistnuud ba brigaadiin byxil xydelmerişedei dostojaani bolgozo, yrgenөөr delgeryylge bolbol MTS-iin xytelberilegşe byxenei ujalga myn. Nyxer Kovaleevskiiin meetodiiji yrgen dalaisataigaar xereglexe ba eneenei yndehe huuri deere traaktornuudai bytөөsiiji deeşelyylxe xeregtei.

Gansal iimenyyd ysloovnuudta, bidener bolbol Irkyytske ba Çitiinske oblastnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelxe jabadaliiji xangaxa şaxabdi.

Харюусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-ой НКМП-ой типографи. Уполглавлит № 804